

ผลกระทบของการจำกัดการส่งออกมันสำปะหลังของไทยไปยังประชาคมยุโรป

นางสาวอารีรัตน์ เจริญมงคล

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชา เศรษฐศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2527

ISBN 974-564-665-2

008942

i 18308296

IMPACT OF THE THAI CASSAVA EXPORT RESTRAINT
TO THE EUROPEAN ECONOMIC COMMUNITY

Miss Areerat Reonmongkol

คุณวิทย์ทรัพย์ากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Economics

Department of Economic
Graduate School
Chulalongkorn University

1984

ISBN 974-564-665-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลกระทบของการจำกัดการส่งออกมันสำปะหลังของไทยไปยังประชาคมยุโรป
โดย นางสาวอารีรัตน์ เจริญมงคล
ภาควิชา เศรษฐศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.บุญจิต ฐิตาภิวัฒน์กุล
อาจารย์ ดร.สมชาย รัตน์โกมุท

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

Signature of Dr. Supradit Chirakul

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประดิษฐ์ ขุนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

Signature of Dr. Srivong Somit

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ศรีวงศ์ สุมิตร)

Signature of Dr. Boonjit Thitapimontkul

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.บุญจิต ฐิตาภิวัฒน์กุล)

Signature of Dr. Somchai Ratanakomut

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.สมชาย รัตน์โกมุท)

Signature of Dr. Jitriya Pimthong

..... กรรมการ
(ดร.จิตริยา ปิ่นทอง)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ผลกระทบของการจำกัดการส่งออกมันสำปะหลังของไทยไปยังประชาคมยุโรป
ชื่อนิติ	นางสาวอารีรัตน์ เจริญมงคล
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร.บุญจิต วิฑิตาภิวัฒน์กุล อาจารย์ ดร.สมชาย รัตน์โกมุท
ภาควิชา	เศรษฐศาสตร์
ปีการศึกษา	2527

บทคัดย่อ

ประชาคมยุโรปเป็นตลาดผลิตภัณฑมันสำปะหลังที่สำคัญของไทย กล่าวคือ กว่าร้อยละ 90 ของปริมาณการส่งออกผลิตภัณฑมันสำปะหลังของไทยส่งออกไปยังตลาดนี้ ดังนั้น เมื่อประชาคมยุโรปมีมาตรการควบคุมการนำเข้าผลิตภัณฑมันสำปะหลัง จึงมีผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยอย่างมาก ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทยจึงจำเป็นต้องมีนโยบายทั้งการควบคุมการส่งออกให้อยู่ในปริมาณที่กำหนดไว้ และการจัดการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

การศึกษาเรื่อง "ผลกระทบต่อการจำกัดการส่งออกมันสำปะหลังของไทยไปยังประชาคมยุโรป" จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทั้งสาเหตุและกระบวนการดำเนินงานที่ก่อให้เกิดการจำกัดการส่งออกผลิตภัณฑมันสำปะหลังจากประเทศไทยไปยังประชาคมยุโรป การศึกษาเชิงทฤษฎีและวิเคราะห์ผลของการจำกัดการส่งออก และท้ายสุดคือการทบทวนนโยบายของรัฐบาลไทยที่ผ่านมาและวิเคราะห์ผลจากนโยบาย โดยเน้นหนักในช่วงของการถูกจำกัดการส่งออก

การศึกษาพบว่า เมื่อประชาคมยุโรปนำนโยบายการเกษตรร่วม มาใช้เพื่อปกป้องผลประโยชน์ของประเทศภาคินั้น ทำให้ธัญพืชต่าง ๆ ในประชาคมยุโรปมีราคาสูงกว่าในตลาดโลก ประเทศที่ไม่สามารถผลิตธัญพืช เหล่านั้นได้เพียงพอกับความต้องการ และต้องนำเข้าจึงประสบกับปัญหาต้นทุนการผลิตสูงจนไม่อาจแข่งขันกับผู้ประกอบการอื่น ๆ ได้ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องแสวงหาสิ่งทดแทนธัญพืชมาเพื่อลดต้นทุนการผลิตภายในประเทศ และผลิตภัณฑมันสำปะหลังสามารถเข้าแทรกในช่องว่างนี้ได้ เนื่องจากความได้เปรียบทางด้านราคาที่เกิดจากการกำหนดภาษีนำเข้าเพียงร้อยละ 6 ของมูลค่าสินค้า รวมทั้งความเหมาะสมของคุณค่าทางโภชนาการที่นำไปเลี้ยงสุกร

ได้ดี ทำให้ประเทศเยอรมัน เนเธอร์แลนด์ เบลเยียม ลักแซมเบิร์ก นำเข้าผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังอยู่ในระดับสูงกว่าร้อยละ 90 ของการนำเข้าในประชาคมยุโรปทั้งสิ้น

สำหรับประเทศที่ผลิตธัญพืชได้ในระดับสูง เช่น ฝรั่งเศส เดนมาร์ค และอังกฤษนั้น การนำเข้าผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังดังกล่าว กระทบกระเทือนต่อการส่งออกธัญพืชให้กับประเทศภาคีด้วยกันพร้อม ๆ กับต้นทุนการผลิตสูงกว่าประเทศที่ใช้มันสำปะหลังผสมเป็นอาหารสัตว์ จึงได้เคลื่อนไหวให้มีการจำกัดการนำเข้าผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังจากประเทศไทย

เครื่องมือที่ประชาคมยุโรปใช้ในการจำกัดการนำเข้าจากประเทศไทยนั้น คือ การผลักดันให้มีการลงนามในความตกลงร่วมระหว่างประเทศไทยกับประชาคมยุโรปในเรื่องการผลิต การตลาด และการค้ามันสำปะหลัง เมื่อวันที่ 2 กันยายน 2525 สาระสำคัญคือประเทศไทยจะจำกัดปริมาณการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง พิกัดศุลกากร 07.06 ในแต่ละปีในปริมาณไม่เกินที่ได้ระบุไว้ในความตกลงร่วม และประชาคมยุโรปรับที่จะจำกัดภาชีนำเข้าในอัตราไม่เกินร้อยละ 6 ของมูลค่าสินค้าสำหรับผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังนำเข้าภายใต้ความตกลงร่วมนี้

ความตกลงร่วมระหว่างประเทศไทยกับประชาคมยุโรปนี้ ถือว่าเป็นมาตรการกีดกันทางการค้าอย่างหนึ่งที่เรียกว่า "การจำกัดการส่งออกโดยสมัครใจ หรือ วีอีอาร์" (Voluntary Export Restraints หรือ VERs) ซึ่งเป็น เครื่องมือกีดกันทางการค้าที่มีใช้ เครื่องมือทางภาษีศุลกากรชนิดหนึ่ง ลักษณะสำคัญคือ เป็นการตกลงแบบทวิภาคีระหว่างประเทศคู่กรณี โดยประเทศผู้ส่งออกยินยอมที่จะจำกัดปริมาณการส่งออกไปยังอีกประเทศหนึ่ง ในปริมาณที่แน่นอนในช่วงเวลาที่กำหนดไว้ และประเทศผู้นำเข้าจะมีเงื่อนไขพิเศษบางประการเป็น เครื่องตอบแทนการยอมจำกัดการส่งออกโดยสมัครใจนี้

ในกรณีการจำกัดการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังของไทยนั้น วีอีอาร์ให้ผลดีทางการเมืองแก่ประชาคมยุโรปที่สามารถตอบสนองข้อเรียกร้องของประเทศภาคีได้อย่างทันท่วงที แต่ส่งผลทางด้านรายได้ภาษีที่ลดลงและต้นทุนทางสังคม เนื่องจากราคาเนื้อสัตว์ในประชาคมยุโรปสูงกว่าการไม่จำกัดปริมาณนำเข้าผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังซึ่งเป็นส่วนผสมอาหารสัตว์ที่สำคัญ สำหรับประเทศไทยนั้น ในช่วงสองปีแรกของการดำเนินการจำกัดปริมาณการส่งออกนี้ เสมือนว่าราคาของผู้ประกอบการภายในประเทศได้รับจะสูงขึ้นซึ่งมีผลทางรายได้ที่ดีขึ้น แต่สถานการณ์ดังกล่าวเริ่มเปลี่ยนแปลงไปในช่วงปลายปีที่สองของการจำกัดปริมาณการส่งออก กล่าวคือ ราคาหัวมันสดและราคามันอัด เม็ดที่ทำ เรือกรุงเทพฯ มีแนวโน้มต่ำลง จนในปลายปี 2527 รัฐบาลโดยหน่วยงาน

ที่เกี่ยวข้อง จำเป็นต้องมีมาตรการลดการผลิตมันสำปะหลังและมาตรการอื่น ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างเร่งด่วน เพื่อบรรเทาปัญหาที่เกิดขึ้น

ในช่วงของการถูกจำกัดการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังนี้ ประเทศไทยได้มีนโยบายที่มีเป้าหมายสำคัญสองประการ คือ การควบคุมการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังให้อยู่ในปริมาณที่กำหนด และการจัดการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดที่มีอยู่จริง ซึ่งการดำเนินการตามนโยบายดังกล่าวข้างต้น มีผลกระทบที่สำคัญต่อภาคการผลิตมันสำปะหลังของไทย คือ โครงสร้างการส่งออกที่เปลี่ยนแปลงไป ความเสี่ยงที่ผู้ประกอบการทั้งเกษตรกรและผู้ส่งออกได้รับ เนื่องจากนโยบายควบคุมการส่งออกในช่วงแรก การปรับปรุงการแปรรูปผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังที่มีคุณภาพสูงขึ้นและแนวโน้มความตื่นตัวในการแสวงหาตลาดใหม่นอกประชาคมยุโรปสำหรับผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง เป็นต้น แต่อย่างไรก็ดี สำหรับการควบคุมปริมาณผลผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดนั้น ไม่สามารถกระทำได้ เพราะรายได้จากมันสำปะหลังสูงกว่ารายได้จากพืชทดแทนอื่น ๆ

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Impact of the Thai Cassava Export Restraint to the
 European Economic Community

Name Miss Areerat Reonmongkol

Thesis Advisor Dr. Boonjit Titapiwatanakul
 Dr. Somchai Ratanakomut

Department Economics

Academic Year 1984

ABSTRACT

The EEC is the major export market for Thailand's cassava, importing over 90 percent of total cassava exports from Thailand. Recently the EEC has initiated a cassava import restriction policy which has had considerable effects on Thailand's economic and social conditions. Subsequently, the Thai authorities concerned have attempted to set up a number of policies on export control to comply with the quota level and regulation of production to be more in line with the market demand.

The objectives of the study are (a) to critically the EEC moves which led to the signing of the cassava export restraint agreement between Thailand and the EEC; and (b) to evaluate the past Thai government's policies concerning cassava export policy by concentrating on the period of export restraint since 1980 up to present.

The findings of the study show that as a consequence of the Common Agricultural Policy or CAP in the EEC, the prices of grains in the EEC are maintained at a higher level than in the world market.

Countries that are grain deficit and have to find the imported grain prices too high to be import competitive against other countries in animal feeds. Accordingly, they substitute grains by cassava in order to reduce production costs within their countries. The demand for cassava is therefore created as a result of the loophole in the CAP and the EEC import tariff, ie., the price advantage arising from the import duty of 6 percent of import value and the appropriate nutrient value of cassava based feeds for pigs; the EEC member countries such as the Federal Republic of Germany, the Netherlands, Belgium and Luxemburg, import the products over 90 percent of total cassava products imported by the EEC.

For the countries like France, Denmark and England which normally produce large quantity of grains the imports of cassava compete with their grain markets because they export substantially to the EEC's member countries. In addition, their production cost of pig is higher than the countries which raise pigs with mixed feeds based on cassava. It was those countries which attempted to initiate an import restriction of cassava from Thailand as well as other grain substitutes.

The fear of a unilateral import restriction by the EEC has compelled the Thai authorities to sign the "Co-operation Agreement between the Kingdom of Thailand and the European Economic Community on Manioc Production, Marketing and Trade." on 2 September 1982. The content is that Thailand is forced to control exports of cassava under the commodity classification BTN 07.06 in accordance with the agreement and the EEC will maintain import duty of at most 6 percent of its value.

The agreement is considered to be a type of non-tariff trade barrier called "Voluntary Export Restraints or VERs." The main characteristic of this barrier is that it is a bilateral agreement where by the exporting country agrees to limit its export at a certain quantity during a specific period and the importing country will give some return to the country accepting the above policy.

The VER has given a good political wayout to the EEC but has also meant a reduction in income from the import duty and a social cost in their countries because of higher pork price. For Thailand in the first two years of import restraint, producers in Thailand seem to have higher income because of the higher export price. But the situation has changed in the latter part of the second year. That is, the prices of roots and the f.o.b. price of pellets have shown a declining trend. As a result, the Thai authorities concerned announced the policy which aimed at a reduction in cassava production in 1984 as well as other relevant policies so as to alleviate urgently the said problems.

During the period of export restraints, the Thai Government instituted two major measures : to control exports to the EEC at the quota level and to regulate output to be in line with the market demand. The measures have given rise to changes in the pattern of cassava export, increased uncertainty which farmers and exporters faced. The buyers' market situation has developed and forced the exporters to improve the quality of pellets. New markets other than the EEC have been actively explored. However, the control of cassava production in line with market demand has not been successful since the income from cassava has remained relatively higher than from substitution crops.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาให้คำแนะนำทางวิชาการจากอาจารย์และผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่าน รองศาสตราจารย์ ศรีวงศ์ สุมิตร คณบดีคณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุณาเสียสละเวลาเข้าร่วมสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ นราทิพย์ ชูดีวงศ์ รองคณบดีคณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุณาเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ดร.จิตริยา ปิ่นทอง กรมเศรษฐกิจ กระทรวงการต่างประเทศ กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าตรวจสอบและให้คำแนะนำที่มีคุณค่าต่อผลการวิเคราะห์ที่เสมือนหนึ่งหัวใจของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ และการให้คำแนะนำทางสารของวิทยานิพนธ์ที่มีคุณค่า ตลอดจนความเอาใจใส่ห่วงใยตลอดระยะเวลาอันยาวนานในการทำวิทยานิพนธ์ จาก อาจารย์ ดร.บุญจิต ฐิตาภีวัฒนกุล และ อาจารย์ ดร.สมชาย รัตนโกมุท อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เป็นความกรุณาที่ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

คำแนะนำและความช่วยเหลือทางวิชาการ เมื่อมีปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์ เป็นสิ่งที่พี่ ๆ และเพื่อน ๆ มอบให้ตลอดมา ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมภพ มานะรังสรรค์ สำหรับคำแนะนำและแนวทางการทำวิทยานิพนธ์ในช่วงของการสอบโครงร่าง คุณวิโรจน์ เตรียมพงศ์พันธุ์ คุณสถาพร ทักษาดิพงษ์ ช่วยเหลือแนะนำในการวิเคราะห์ภาคปริมาตร คุณสมชาย คงเทวินสุทธิ กรุณาตรวจแก้และให้คำแนะนำการสอบโครงร่าง พร้อมทั้งแปลบทคัดย่อให้ในเวลาอันรวดเร็ว และท้ายสุด ผลงานทางวิชาการในภาคทฤษฎี การวิเคราะห์ ตลอดจนข้อมูลต่าง ๆ ที่ปรากฏในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้จากคำแนะนำ พร้อมทั้งจัดหาเอกสารที่เกี่ยวข้องและมีคุณค่าจาก คุณสมบูรณ์ ศิริประชัย นักวิจัยประจำหน่วยวิจัย คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งผู้เขียนจดจำความเอื้ออาทรจากน้องชายคนนี้ตลอดไป

การพิมพ์ร่างวิทยานิพนธ์ฉบับแรก สำเร็จลงได้ด้วยความพยายามอันยอดเยี่ยมของคุณกมลทิพย์ มณีไพโรจน์ น้องสาวผู้เสียสละเวลาจากงานประจำอันสับสน และสำหรับการตรวจทานต้นฉบับนั้น คุณศรัวิภา ธีรธนากร คุณวิภารัตน์ นิตยะสกุล และคุณเขาวลัักษณ์ ติวัฒนาการ กรุณาให้ความช่วยเหลืออย่างดีเยี่ยม

ระยะเวลาอันยาวนานและภารกิจจากงานประจำ ทำให้เกิดความเครียดและเบื่อหน่าย

ความพยายามที่จะต่อสู้กับความลำบากเหล่านั้น ขอขอบคุณต่อความหวังดี ความรัก และความห่วงใย
ที่พี่ เพื่อน และน้องทุกคน มอบให้ตลอดมา และผู้เขียนไม่อาจจะละเลยที่จะขอขอบคุณ คุณเพียงพิศ
ฟู เกียรติสุทธิ และ คุณวิมลรัตน์ วิริยะเมตตากุล กองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร สำนักงาน
เศรษฐกิจการเกษตร สำหรับกำลังใจการสนับสนุน พร้อมทั้งให้เวลา โดยเฉพาะในช่วงสองเดือน
สุดท้ายของการทำวิทยานิพนธ์ ที่ต้องใช้ทั้งความต่อเนื่องของเวลาและสมาธิอย่างเต็มที่

พี่ ๆ และหลาน ๆ ที่บ้านทุกคน ไม่มีคำใดที่เหมาะสมจะกล่าวขอบคุณต่อการเสียสละเวลา
พักผ่อนช่วงสุดสัปดาห์จากงานประจำอันเหน็ดเหนื่อย เข้าแบกรับงานทางบ้านตลอดระยะเวลาเกือบ
ห้าเดือนที่ผ่านมา ทั้งนี้เพื่อเปิดโอกาสให้ช่วงสุดสัปดาห์เป็น เวลาของการทำวิทยานิพนธ์อย่างแท้จริง

ท้ายที่สุด พ่อและแม่ ผู้ให้ความสนับสนุนทั้งกำลังใจ ขวัญและกำลังใจ ตั้งแต่เริ่มบัน
อักษร เป็นตัวแรก จนนำมาเรียงร้อยเป็นวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ไม่มีคำกล่าวใดที่จะเอ่ยอ้างสำหรับ
ความรักและห่วงใยของทั้งสองผู้เป็นหลักชัยของผู้เขียนตลอดมา

สำหรับความบกพร่องใด ๆ ที่เกิดขึ้นในการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขอน้อมรับแต่
เพียงผู้เดียว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1	3
เนื้อที่เพาะปลูก ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่มันสำปะหลัง ปี 2509/10 ถึงปี 2527/28	3
1.2	5
ปริมาณการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังของไทย	5
2.1	20
ราคาอัญพีช เลียงสัตว์ในประชาคมยุโรป เมื่อเทียบกับราคาตลาดโลก	20
2.2	23
ราคานำเข้าอัญพีช เลียงสัตว์ในประชาคม รวมภาษีนำเข้า	23
2.3	24
ผลกระทบของ green rate ต่อราคาอัญพีชในประชาคมยุโรป ..	24
2.4	27
คุณค่าทางโภชนาการของโคกภัทท์ที่ใช้ในการผลิตอาหารสัตว์	27
2.5	31
ปริมาณนำเข้ามันอัดเม็ดของไทยในประชาคมยุโรป แยกรายประเทศ	31
2.6	32
ราคาอาหารสัตว์ผสม เทียบกับข้าวบาเลย์ในประชาคมยุโรป	32
2.7	33
ราคาเนื้อสุกรในตลาดประชาคมยุโรป	33
2.8	34
ดัชนีราคา เนื้อสัตว์สำหรับผู้บริโภคในประชาคมยุโรป	34
2.9	36
การกระจายของสุกร : แยกตามภูมิภาคที่ใช้ผลิตมันสำปะหลัง เป็นวัตถุดิบ ผลิตอาหารสัตว์ผสม	36
3.1	41
การนำเข้า การใช้และการผลิตสิ่งทดแทนอัญพีชอื่น ๆ ของประชาคม ยุโรป	41
3.2	45
ราคาผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังในอัตราภาษีที่แตกต่างกัน	45
5.1	83-87
นโยบายก่อนมีการจำกัดการส่งออก	83-87
5.2	91-99
นโยบายหลังมีการจำกัดการส่งออก	91-99
6.1	113
มีปริมาณการจัดสรรผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังแยกตาม Carrier ...	113
6.2	117
รูปแบบการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังของไทยปี 2527	117
6.3	120
ส่วน เบียง เบนมาตรฐาน ความผันแปร และสัมประสิทธิ์แห่งความผันแปร ปริมาณการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังไทย	120
6.4	
การเปลี่ยนแปลง เนื้อที่เพาะปลูกหลังการประกาศ เขต เกษตร เศรษฐกิจ	

ตารางที่		หน้า
6.5	การเปรียบเทียบกำลังการผลิตและปริมาณการผลิตอุตสาหกรรมมันอัด เมล็ดธรมตาและมันอัด เม็ดแข็ง	125
6.6	เปรียบเทียบปริมาณการส่งออกมันอัด เม็ดธรมตาและมันอัด เม็ดแข็ง	126
6.7	ปริมาณการส่งออกมันอัด เม็ดและมัน เส้นไปยังประชาคมยุโรปและ ประเทศนอกประชาคมยุโรป	128
6.8	ปริมาณการส่งออกมันอัด เม็ดและมัน เส้นของไทยไปยังตลาดนอกประ ชาคมยุโรป	130

 ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตารางภาคผนวก

ตารางภาคผนวก		หน้า
ฉ. 1	เป้าหมายการ เจริญเติบโตตามแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ	165
✓ ช. 1	ความแตกต่างระหว่างมันอัด เม็ดธรรมดาและมันอัด เม็ดแข็ง	183
✓ ฉ. 1	ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังส่งออก พ.ศ. 2496-2519	189
✓ ญ. 1	กำหนดการดำเนินงานในแต่ละงวดการส่งออกของปี 2527	222
✓ ญ. 2	กำหนดการดำเนินงานในแต่ละงวดการส่งออกของปี 2528	223
✓ 1	ผลผลิตมันสำปะหลังของโลก	251
✓ 2	การค้าผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังของโลก	252
✓ 3	ปริมาณนำเข้าผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังของประชาคมยุโรป ..	253
4	ราคาร่วมของอ้อยพืช เลี้ยงสัตว์ที่สำคัญในประชาคมยุโรป ..	254
5	ระดับความสามารถในการผลิตสินค้า เกษตรที่สำคัญเพื่อ เลี้ยง ตัวเองของประเทศสมาชิกประชาคมยุโรป	255
6	ดัชนีราคาอ้อยพืชที่เกษตรกรในประชาคมยุโรปได้รับ	256
7	ราคาอ้อยพืชอาหารสัตว์ในประชาคมยุโรป	257
8	ราคาอ้อยพืช เลี้ยงสัตว์ที่ทำ เรือรอด เตอร์คัม	258
9	ดัชนีผลผลิตปศุสัตว์ในประชาคมยุโรป	259
10	จำนวนสุกรมีชีวิต สุกร เพื่อชำแหละและ เนื้อสุกรในประชาคม ยุโรป	260
11	ชนิดอุตสาหกรรมอาหารสัตว์ผสมในประชาคมยุโรป	261
12	อุตสาหกรรมอาหารสัตว์ในประชาคมยุโรป แยกตามชนิดของ สัตว์และรายประเทศ ปี 2525	262
13	วัตถุดิบที่ใช้ในอุตสาหกรรมอาหารสัตว์ในประชาคมยุโรป .	263
14	ปริมาณการใช้วัตถุดิบในอุตสาหกรรมอาหารสัตว์ของประชาคม ยุโรป	264
15	ราคามันอัด เม็ดที่ทำ เรือกรุงเทพ : รายเดือน	265

ตารางภาคผนวก

หน้า

16	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความผันแปรและสัมประสิทธิ์ แห่งความผันแปร ของราคามันอัดเม็ดที่ท่าเรือกรุงเทพฯ ..	266
17	ราคาหัวมันสดที่เกษตรกรขายได้ : รายเดือน	267
18	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความผันแปรและสัมประสิทธิ์ แห่งความผันแปร ของราคาหัวมันสดที่เกษตรกรได้รับ	268
✓ 19	ปริมาณการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังของไทย	269

แผนภาพภาคผนวกที่

✓ ๑.1	โครงสร้างคณะกรรมการนโยบายมันสำปะหลังแห่งชาติ	226
-------	--	-----

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
4.1	การจำกัดการส่งออกด้วยความสมัครใจ	64
4.2	ผลการจำกัดการส่งออกด้วยความสมัครใจต่อรูปแบบทางการค้าและอัตรา ทางการค้า	66
4.3	ผลการจำกัดการส่งออกด้วยความสมัครใจต่อรูปแบบทางการค้าและอัตรา ทางการค้า	68
4.4	การจำกัดการส่งออกด้วยความสมัครใจ : กรณีผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง ของไทย	76
แผนภาพที่		
1.1	ขั้นตอนการวิเคราะห์ผลกระทบการจำกัดการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง ของไทยจากประชาคมยุโรป	10

ศูนย์วิทยพัชการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
กิตติกรรมประกาศ	ญ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญตารางภาคผนวก	ท
สารบัญแผนภาพ	ณ
บทที่	
1. บทนำ	1
1.1 คำนำ	1
1.2 ความสำคัญของปัญหา	4
1.3 วัตถุประสงค์และขอบ เขตการศึกษา	6
1.4 ทบทวนงานวิจัย	7
1.5 วิธีการศึกษา	9
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	11
1.7 แหล่งข้อมูล	11
1.8 องค์ประกอบของการศึกษา	12
2. ความต้องการผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังของไทยในประชาคมยุโรป .	13
2.1 นโยบายการเกษตรร่วมในประชาคมยุโรป	14
2.2 คุณค่าทางโภชนาการของผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง	25
2.3 ปริมาณปศุสัตว์และอุตสาหกรรมอาหารสัตว์ในประชาคมยุโรป	28
2.4 ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของประเทศสมาชิกประชาคมยุโรป .	35
3. ความตกลงร่วมในการจำกัดการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังของไทย	39
3.1 ผลกระทบของการนำเข้าผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังต่อประเทศใน ประชาคมยุโรป	40

3.2 การดำเนินมาตรการของประชาคมยุโรปในการจำกัดการนำเข้ามันสำปะหลังจากไทย	42
4. ผลกระทบต่อการจำกัดการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังของไทย	58
4.1 ความเป็นมาของวีอีอาร์	59
4.2 ลักษณะสำคัญของวีอีอาร์	61
4.3 ผลกระทบของวีอีอาร์ : เชียงทฤษฎี	65
4.4 ผลของวีอีอาร์ต่อกรณีการจำกัดการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังของไทย	72
5. นโยบายมันสำปะหลังของรัฐบาลไทย	81
5.1 นโยบายก่อนมีการจำกัดการส่งออก (ปี 2500-2523) .	82
5.2 นโยบายหลังมีการจำกัดการส่งออก (ปี 2524-2527) .	90
6. ผลจากนโยบายของรัฐบาลหลังความตกลงร่วมในการจำกัดการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังของไทย	101
6.1 ผลกระทบต่อโครงสร้างการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังของไทย	101
6.2 ผลกระทบทางรายได้ของผู้ประกอบการ	114
6.3 ผลกระทบต่อการผลิตและการแปรรูป	121
6.4 ผลต่อการตลาดใหม่ของผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังและการใช้ประโยชน์จากมันสำปะหลัง	127
7. สรุปและข้อเสนอแนะ	131
7.1 สรุปผลการศึกษา	131
7.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	134
บรรณานุกรม	137
ภาคผนวก	141
ภาคผนวก ก คำจำกัดความผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังในระบบ CCCN .	142

	หน้า
ภาคผนวก ข คำจำกัดความผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังในระบบ Harmonized System Nomenclature	143
ภาคผนวก ค Agreed Minutes	144
ภาคผนวก ง Outline of An Agreement on Co-operation	147
ภาคผนวก จ Co-operation Agreement between the Kingdom of Thailand and the European Economic Community on Manioc Production Marketing and Trade	152
ภาคผนวก ฉ นโยบายการผลิตตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	162
ภาคผนวก ช นโยบายการผลิตมันสำปะหลังของกระทรวง เกษตรและสหกรณ์	166
ภาคผนวก ซ นโยบายด้านการแปรรูป	174
ภาคผนวก ฌ นโยบายด้านมาตรฐานสินค้าส่งออก	185
ภาคผนวก ฎ นโยบายด้านควบคุมการส่งออก	201
ภาคผนวก ฏ การจัดตั้งองค์กรเพื่อกำหนดนโยบายระดับชาติ : คณะกรรมการนโยบายมันสำปะหลังแห่งชาติ	224
ภาคผนวก ฐ ประกาศเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับมันสำปะหลัง ..	240
ภาคผนวก ร บัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง	243
ตารางภาคผนวก	250
ประวัติ	270